

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

KUTUPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 10/01/2020
Sayı: 120.07-E.0000059814
11111111111111111111

7/21813
GK. 59

Sayı : 54045643-610-E.111839
Konu : Soru Önergesi (7/21813)

10.01.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.12.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.575278 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin ÖRS'e ait 7/21813 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/21813 (2 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**TRABZON MİLLETVEKİLİ SAYIN HÜSEYİN ÖRS'E AİT 7/21813 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemiz sularına çeşitli nedenlerle girmiş yabancı ve istilacı türler ile ilgili çalışmalar yapılmaktadır. Bu kapsamda “Balon Balığı (*Lagocephalus sceleratus*)”nın Ülkemiz Kıyılarında Yayılım Alanları, Biyolojisi ve Tetradotoksin Düzeylerinin Belirlenmesi, Olası Mücadele Yöntemlerinin Araştırılması ve Aslan Balığının Ege Denizi ve Akdeniz’de Yayılım Alanlarının Belirlenmesi Projesi” yürütülmektedir.

Ayrıca önemli denizel biyoçeşitlilik alanlarında istilacı yabancı türler belirlenerek etkilerinin azaltılması veya yok edilmesi, doğal türler ve habitatlar üzerinde baskı olmaktan çıkarılması ve izlenmesi amacıyla da “Önemli Denizel Biyoçeşitlilik Alanlarında İstilacı Yabancı Türlerin Oluşturduğu Tehditlerin Değerlendirilmesi Projesi” yürütülmeye başlanacaktır.

Yürütülen projeler kapsamında Balon balığı ve Aslan balığı yaralanmalarına karşı bilinçlendirme eğitimleri ve toplantıları yapılmaktadır.

İstilacı yabancı türler üzerinde av baskısı oluşturarak ekosistemdeki yoğunluklarının azaltılması ve stoğa katılımın düşürülmesi için balık başına ücret ödenerek avlatılması ve ekonomiye kazandırılmasına dair planlama çalışmaları devam etmektedir.

Lesepsiyen (Ekzotik) türler olarak isimlendirilen Ülkemiz denizlerine yeni giren türler konusunda hem doğal türlere etkisi hem de balon balığı gibi zehirli/toksik türlerin halk sağlığı açısından yayılımının engellenmesine yönelik bilimsel çalışmalar yapılmaktadır. Ayrıca bu konuda son 5 yılda devam eden ve sonuçlanan 10 proje bulunmaktadır.

Bakanlığımızca, balıkçılık ve su ürünleri konusunda yürütülen çalışmalarda sektörün sürdürülebilir üretimi amaçlanmaktadır. Araştırma Enstitülerimizce balık stoklarının sürekli izlenmesine yönelik bilimsel çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda gırgır ve trol gibi deniz dibinde tahribat oluşturan av araçlarının kullanımına sınırlama getirilmiş, gırgır avcılığında deniz biyoçeşitliliği için önemli olan deniz çayır (psedonia) gibi canlıların bulunduğu kıyasal alanlarda 24 metre yasağı uygulanmaya başlanmıştır. Su Ürünleri Araştırma Enstitülerimizce sahip olunan araştırma gemilerinde yer alan gelişmiş teknoloji cihazlar kullanılarak Akdeniz ve Karadeniz’de balık stokları ve deniz suyu oşinoğrafik özellikleri izlenmektedir. Karadeniz’de ayrıca karasal kaynaklı kirlilik unsurlarının etkisi konusunda rutin olarak periyodik çalışmalar yapılmakta, balıklarda ağır metal vb. kirlilik unsurları insan sağlığı kriterleri dikkate alınarak yürütülmektedir. Kirliliğin denizler ve iç sularımızda etkisi limnolojik ve oşinoğrafik izlemelerle sürekli numune alınarak dünya standartlarında analizler yapılarak yürütülmektedir.

Bakanlığımız Araştırma Enstitülerinin deniz izleme ve diğer bilimsel çalışmalarında AB, FAO gibi uluslararası proje desteklerinde de yararlanılmakta, yanında TÜBİTAK ve Üniversiteler ile işbirliği içerisinde projelerimiz yürütülmektedir.

Bakanlığımızca temel ilkemiz; deniz ve iç sularımızdaki su ürünleri kaynaklarının korunması ve sürdürülebilir işletilmesidir. Bu temel ilkelerden hareketle; kaynaklarımızın koruma ve kullanma dengesi gözetilerek sektörün geliştirilmesi ana hedefimiz olmuştur. Bakanlığımız su ürünleri avcılığında; tür, boy, zaman, yer, derinlik, mesafe ve av araçları bakımından bazı yasak, sınırlama ve sorumluluklar getirmekte ve belli dönemlerde bu sınırlamaları güncellemektedir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bakanlığımız ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından 2018 yılında 120.603 denetim yapılmış, yapılan bu denetimlerde; 828 ton su ürününe ve 2.354 adet muhtelif av aracına el konularak 8.640 gerçek ve tüzel kişiye toplam 18.215.402 TL idari para cezası uygulanmıştır. 2019 yılının ilk 10 ayında ise 94.442 adet denetim yapılmıştır. Yapılan denetimler neticesinde, 2.004 av aracına ve 588 ton su ürününe el konulmuş olup, 8.892 kişi ve işyerine toplam 23.572.414 TL idari para cezası uygulanmıştır.

1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu kapsamında; denizlerimizdeki su ürünleri stoklarıyla av filosu arasındaki dengesizlikten kaynaklanan aşırı av baskısının azaltılması amacıyla balıkçı gemilerinin filodan çekilmesine yönelik olarak 2012-2018 yılları arasında 1.264 balıkçı gemisi filodan çıkarılmış ve balıkçılarımıza 165 Milyon TL ödeme yapılmıştır.

Ülkemiz denizlerinde yaşayan su ürünleri stokları üzerindeki av baskısının azaltılması ve balıkçılarımızın daha çok kazanç sağlayabilecekleri av sahalarına yönlendirilmesi amacıyla Ülkemizdeki aşırı av baskısında büyük payı bulunan yüksek av kapasitesine sahip balıkçı gemilerimizin Uluslararası sularda ve başka Ülkelerin karasularında avcılık yapmaları teşvik edilmektedir.

2014 yılında Ülkemizin deniz ve iç sularında unutulmuş veya terk edilen, halk arasında “hayalet ağ” olarak tabir edilen av araçlarının temizlenmesi amacı ile “*Denizlerin Terkedilmiş Av Araçlarından Temizlenmesi Projesi*” uygulamaya konulmuştur. Projede; iç su (göller) ve denizlerden 2014–2018 yılları arasında 600 lokasyonda 65 Bin dekar alan taranarak, 450 Bin m² ağ ve 4.500 adet sepet, algarna ve benzeri av aracı çıkarılmıştır.

Ayrıca, Araştırma Enstitülerimizce mevcut durumun belirlenmesi yanında doğal stokların devamlılığı balıklandırma vb. faaliyetler yürütülmektedir. Bu kapsamda;

- Samsun-Hopa Arası Infralittoral Zonda Bentik Ekolojik Kalitenin İzlenmesi (sürekli İzleme Projesi),
- Doğu Karadeniz’de Karasal Kaynaklı Kirleticilerin Kıyı ve Deniz Ekosistemine Etkilerinin Belirlenmesi (sürekli İzleme Projesi),
- Çift Kabuklu Yumuşakça Üretim Alanlarında İzleme Programının Revizyonu ve Kapasite Artırma Projesi,
- Doğu Karadeniz Kıyı Şeridi Makroalg Türlerinin Biyokimyasal İçeriklerinin Belirlenmesi Projesi yürütülmüş/yürütülmektedir.

Bakanlığımızca, “İklim izleme ve değerlendirme” ve “İklim projeksiyonları” konularında çalışmalar yapılmaktadır.

Bakanlığımızca su ürünleri üretimi, balıkçılık araştırmaları ve çevresel izlemeler konusunda halen 46 adet proje yürütülmektedir. FAO teknik desteği ile iklim değişikliğinin su ürünleri üzerine etkileri ve olası etkilerden korunmayla ilgili çalışmalar devam etmektedir.